

FRÁGREIÐING FRÁ NEVNDINI

UM

FELAGSINS VIRKSEMI SÍÐANI

ÁRSADALFUNDIN

November 2012

Frágreiðing frá nevdini til eigararnar á eykaaðalfundinum tann 30. november 2012

Nevndin lýsir í hesi frágreiðing tey mál í SEV, sum nevndin metir hava størstan áhuga hjá eigarunum, og frágreiðingin verður latin sambært grein 3, stk. 13a og grein 4, stk. 12a í viðtøkum felagsins.

Eftir aðalfundin tann 27. apríl í ár tók Kári E. Jacobsen, ið var næstformaður, seg úr nevdini, og inn fyri hann kom Jákup Martin Kjeld. Nevndin skipaði seg við Bødvari Hjartvarsson sum nýggjum næstformanni.

Nevndin hevur í nevnda tíðarskeiði arbeitt við og gjøgnumført dagføringar av “Starvsskipan fyri nevdina”, “Reglugerð fyri viðurskiftir millum nevdina, stjóra, deildarstjórar og rakstrarleiðara í SEV” og mannagongd fyri “talurættur, møtirættur og atkvøðurættur á aðalfundum”.

Arbeiðið við “Heildarætlan fyri elorkuøkið í Føroyum” heldur fram, og gongur sum ætlað. Ein stýrisbólkur hevur yvirskipaðu ábyrgdina, og tveir projektbólkar hava tilvísing til stýrisbólkin. Projektbólkur 1 arbeiðir við “Kervið og framtíðar útbyggingar”, og ætlanin er, at frágreiðingin fyriliggur í seinasta lagi í apríl 2013, meðan projektbólkur 2 arbeiðir við “Bygnaður og ognarviðurskifti”, men her er endalig tíðarfreist ikki ásett enn.

Í stýrisbólkinum eru Gunvá við Keldu, Heðin Mortensen, Asbjørn Djurhuus, Karl A. Olsen, Jákup Suni Lauritsen, Arne Poulsen og Petur Joensen, meðan Kári Mortensen, Ari Johanneson, Finn Jakobsen, Bogi Bendtsen og serfrøðingur frá Dansk Energi eru í projektbólki 1, og Ari Johanneson, Sørin P. Sørensen, Jákup Suni Lauritsen, Hákun Djurhuus og Bogi Bendtsen eru í projektbólki 2. Pól E. Egholm samskipar millum allar bólkar.

Í Vágoy, Streymoy, Eysturoy og Suðuroy hevur SEV rættin til at nýta vatn til elframleiðslu sambært kunngerð nr. 76 frá 5. oktober 1963 “um loyvi givið interkommunala ravmagnsfelagnum S.E.V. til nýtslu av vatnkraftini v.m.”, sum er heimilað í Løgtingslóg nr. 169 frá 18. mai 1937 “om benyttelse af indsøer og vandløb”. Talan er um eitt 50 ára loyvi, sum gongur út tann 5. oktober 2013. SEV hevur heitt á Vinnuáráðið um at leingja hetta loyvi, og samskifta partarnir um hetta í lötuni.

Umsókn um stuðul til Orkudepilin á Kambsdali er viðgjørd. Í hesum sambandi fyrilá felags bræv frá Klaksvíkar kommunu, Eysturkommunu og Fuglafjarðar kommunu. Sigurð Simonsen, borgarstjóri var eisini á fundi við nevd og leiðslu felagsins. SEV vildi ikki ganga umsóknini á møti, men í svari til umsøkjaran verður samstundis ásannað, at tað er óheppið, at tilfeingið kann fara til spillis, og vísa vit somuleiðis á, at eitt politiskt óheft orkuráð átti at sett treytir til verkætlanina, áðrenn stuðul varð latin til stovnsetanina av deplinum.

Arbeitt verður í lötuni við at dagføra tryggingarpolitikk felagsins, og verður hesin væntandi liðugt orðaður innan ársskiftið.

Tann 28. september var Kári Thomsen frá Agenda 21 skrivstovuna á fundi við nevd og leiðslu felagsins um orkupartin av menningarætlan í Suðuroy. Nevndin hevur viðgjørt umsóknina og vísir í

svari til, at arbeitt verður við sama spurningi í omanfyri nevnda bólkaarbeiði, hvat “Heildarætlan fyri elorkuøkið í Føroyum” viðvíkur. Vit síggja lítt meining í at brúka “tvífalt tilfeingi” uppá eina og somu uppgávu. SEV hevur í svari sínum eisini havt í huga, at Elveitingarlógin ásetur, at Føroya Landsstýri er evsta vald, tá ið talan er um útbyggingar á elorkuøkinum.

Útbyggingar við varandi orku

Felagið hevði í 2011 drúgvur samráðingar við Sp/f Røkt um samstarv innan pumpuskipan á vatnorkuverkið í Vestmanna. Úrslitið var eitt “letter of intent” um samstarv, sum ikki bleiv undirskrivað, tí Røkt vildi víðka um innihaldið í samstarvinum, og bíðar SEV framhaldandi eftir útspæli teirra.

Tað verður framhaldandi borað suður í móti Blásenda á Selatrað, og staðfest er, at Eiði 2 suður verkætlanin er seinkað einar 7 mánaðir. Seinastu uml. 3 km av tunlinum eru boraðir í syllagróti, og boringin hevur verið væl meira avbjóðandi, enn arbeiðstakarin upprunaliga hevði mett. Samráðingar eru í lötuni millum arbeiðstakaran og arbeiðseigarar um tær fíggarligu fylgjurnar av hesum.

Í summar avgjörði nevndin í SEV, at biðja arbeiðstakaran um at bora suður til Sandá, tó uttan at bora heilt upp í ána, optión uppá hetta er í upprunaliga boðnum hjá arbeiðstakaranum. Tað manglar bert loyvi frá Sjóvar kommunu til bygging av inntaki í ánni, annars fyriliggja øll onnur loyvir. Hervið liggur móguleikin hjá komandi ættarliðum at endurskoða verandi støðu viðvíkjandi einari móguligari elframleiðslu úr Sandá.

Tann 12. juni var hátíðardagur á Eiðisverkinum, tí tá bleiv nýggja 3. turbinan tikin í nýtslu. Bygningurin er víðkaður við 200 m² í norðurendanum. Nýggja turbinan er 7,7 MW og betri útgjörd við størri svinghjóli og skjótari stýring, hetta fyri betur at kunna arbeiða saman við øðrum óstøðugum orkukeldum, so sum t.d. vindi.

Hvat vindorku viðvíkur, so má sigast, at árið í ár hevur verið eitt hendingaríkt ár. Tvær av teimum trimum 660 kW Vestas myllunum í Neshaga vóru fyri havarí. Myllurnar vóru tryggjaðar, og samskifta vit í lötuni við tryggingarfelagið um endurgjaldið. Avgjört bleiv at taka niður triðju Vestas mylluna, og at endurreisa nevndu framleiðslu við tveimum nýggjum 900 kW Enercon myllum av sama slag, sum ordraðar vóru til nýggja loyvið úti á Nesi.

Av tí at drúgv tíð gekk, áðrenn Jarðfeingi kundi geva SEV nýggja loyvið úti á Nesi, bar ikki til at gera endaligan ordra við mylluveitaran av øllum myllunum fyrr enn til leveringar í september mánað í ár. Hetta er ikki besta árstíð til slíkt arbeiði, og hava vit eisini staðfest fleiri dagar, sum eru farnir fyri skeyti vegna vánaligt veður. Men allar fimm myllurnar eru nú reistar, og blivu tær tiknar í nýtslu við hátíðarhaldi tann 23. november í kjallaranum í Fríðrikskirkjuni, har eini 150 gestir luttóku. Føroya lögmaður Kaj Leo Holm Johannesen setti myllurnar í rakstur.

Í juni mánað broytti Løgtingi elveitingarlógina soleiðis, at ikki longur er neyðugt við almennum útboði av allari vindorkuframleiðslu, men at landsstýrismaðurin, um hann fær umsókn um framleiðsloyvi til vindorkuverkætlan, skal lýsa alment við móguleikanum hjá øðrum at bjóða seg

fram til sama loyvi. SEV vildi ikki liggja á boðunum og sendi beinanvegin inn umsókn um eina menningarætlan við einari 11,7 MW stórari vindmyllulund í Húsahaga í Suðurstreymoy íroknað menning og uppseting av einari stabiliserandi battarístøð.

Jarðfeingi hevur síðani lýst við, at loyvi verður givið til 11,7 MW vindorkuframleiðslu við umsóknarfreist til 15. oktober, sum eftir umbøn frá Sp/F Vindrøkt og SEV í felag er útsett til 17. desember 2012.

Tann 22. november vóru eini 150 fólk, av hesum vóru umleið 40 útlendingar, saman komin á Hotel Føroyum at luttaka í hátíðarhaldi, tá ið “PowerHub” skipanin bleiv tikin í nýtslu í føroyska elkervinum. Skipanin er ment hjá Dong Energy sum partur av einari europeiskari granskingarverkætlan innan elskipanir nevnd Twenties. Talan er um størstu menningarverkætlan innan orku, ið higartil hevur fingið stuðul frá EU.

Skipanin virkar á tann hátt, at allar vanligu framleiðslueindirnar “spæla” saman við útvaldar brúkaræindir, har skipanin kann sløkkja og tendra brúkaræindirnar. Á hendan hátt kann skipanin betur lofta sær sjálvari, um framleiðslueindirnar gerast óstøðugar. Hetta ískoyti frá brúkaræindunum verður á fakmáli kallað Virtuel Inertia.

At skipanin nú verður roynd í Føroyum er beinleiðis fruktin av Grana-samstarvinum, sum SEV og Dong Energy hava havt síðani 2009. Tiltakið eydnaðist sera væl og hevur fingið nógva umrøðu bæði innan- og uttanlands.

Aðrar útbyggingar

Næstu árin standa eisini aðrar stórar útbyggingar fyri framman. Neyðugt verður at byggja nýtt Sundsverk innan fá ár, og somuleiðis er ein líknandi tørvur í Suðuroy, sum annaðhvørt kann nøktast við einum kaðalsambandi til meginøkið ella við einum nýggjum verki í Vági. Mett verður, at hetta samlað fer at kosta einar 600 mió. kr., har nýggja verkið á Sundi fer at kosta umleið 500 mió. kr. Leysliga verður mettt, at aðrar útbyggingar av netinum og framleiðslueindunum fara at kosta einar 100 mió. kr. næstu árin.

Stórir tørvur á fígging

Umframt omanfyri nevndu 700 mió. kr. til aðrar útbyggingar og einar 150 mió. kr. til vindmyllulundina, kann eisini koma upp á tal, at SEV skal fáa til vega 250 mió. kr. við nýggjari fígging til Eiðisverkið í sambandi við, at umfígging av láninum frá Ílleggingargrunninum gerst neyðug.

Vit síggja tí fyri okkum, at neyðugt verður við nýggjari lánifígging á uml. 1,1 mia. kr. Støða okkara í dag er soleiðis - hvat fígging viðvíkur - at vit hava nærum rokkið markið fyri, hvat føroyskir lánistovnar kunnu veita okkum, og tí verður neyðugt at fáa hesa fígging uttanlands.

Í tí sambandinum er gjørd ein prekvalifisering millum 3 samtøk, sum hava bjóða seg fram at útvega okkum fígging av omanfyri nevndu upphædd. Samtakið millum BankNordik og Svenska Enskilda Bankan vann uppgávuna, og verður arbeitt víðari við at fáa fastlagt allar treytirnar.

Búskaparstøða felagsins

Oljan er framhaldandi nógv tann størsta einstaka útreiðslan hjá SEV. Í 2012 rokna vit við at keypa olju fyri 168 mió. kr. Hetta eru 33 mió. kr. meira enn ásett í fíggarætlanini. Oljan kostar meira enn allar lönir og alt tilfar tilsamans. Roknað verður við, at raksturin í 2012 fer at geva eitt hall upp á 4,5 mió. kr, og er hetta 1,8 mió. kr. minni enn ætlað.

Í ætlanini fyri 2012 bleiv ásett ein sparing á 10 mió. kr. Hetta mál er rokkið, lutvíst við uppsagnum av starvsfólkum, niðurlagging av deildum og sølu av bygningum, broyttum prísnum frá veitarum okkara og við endurmetingum og útseting av uppgávum.

Felagið hevur seinnu hálvu av 2012 roynt prístryggingarskipan fyri oljukeyp, hetta sum á fakmáli verður kallað “hedging” við góðum úrsliti. Vit mæla til, at oljukeypið fyri 2013 verður prístryggjað, soleiðis at oljukostnaðurin fyri alt 2013 heldur sær á tí ætlaða støðinum.

Aftur í ár hevur verið neyðugt við munandi lánøkku. Í ár fer samlaða lániskuldin at økjast við 174 mió. kr.

“Benchmark” kanningin er nú liðug, og verður ein samandrátur framlagdur á aðalfundinum í dag. Niðurstøðan er, at netkostnaður okkara er hægri enn í grannalondunum, men tá ið hædd verður tikin fyri teimum avbjóðingum, sum eitt isolerað oyggjasamfelag sum Føroyar hava, liggur føroyski netkostnaðurin á javnt við kostnaðin hjá grannum okkara.

Fíggarætlanin fyri 2013

Fyri at kredittvirðið hjá SEV skal vera í lagi, er sera umráðandi, at SEV fær yvirskot í rakstrinum sum skjótast. Fíggarætlanin fyri komandi ár er tí lögð til rættis við einum yvirskoti á 0,1 mió. kr.

Í hesum sambandi hevur tíverri verið neyðugt at hækka vanliga elprísir við 5 oyru pr. kWt u/mvg, samstundis er hækking gjørd í serstøku gjaldskránni fyri ídnaðarvirkir, fiskaaling, landbúnað, fiskavirkir og ávísar edv-tænastur, soleiðis at tann prísurin harumframt eisini hækkar við 6 oyru pr. kWt u/mvg í 2013 og 5 oyru u/mvg í 2014.

Annars verður víst til aðra serstaka frágreiðing frá SEV nevnd "Fíggjargongdin 2012, Rakstrar-, Fíggjar- og Ílögúætlán 2013", sum neyvári lýsir viðurskiftini kring fíggjarætlánina.

Tekniski rakstur felagsins

Vánaligi veturin viðfórði, at neyðugt varð at gera 3 ára sýn á øllum línjunum í summar. Fleiri ábøtur blivu gjórdar, og skipanin er í góðum standi.

Í sambandi við høvuðsumvælingina av turbinu og generatori á Heygaverkinum í Vestmanna var eisini neyðugt av umvæla eina legu, hetta hevur viðfórt, at verkið hevur ligið stilt í umleið tveir mánaðir í ár.

Stýringarnar á turbinu 1 og 2 á Eiðisverkinum verða í lýtuni dagfórdar til nýggja tøkni, líknandi tí á turbinu 3.

Netið verður framhaldandi útbyggt eftir tørvi. Nevnast kann, at íbindingin av Pelagic á Tvøroyri kravdi eina nýggja koblingsstøð, somuleiðis hava nýggju vindmyllurnar á Nesi eisini kravt nýggja kaðallegging.

Á Sundsverkinum er nýggjur buffaratangi til frárensluvatnið í gerð, og ein størri dagfóring av tangagarðinum er eisini projekterað.

Tórshavn, tann 30. november 2012.

Nevndin í Elfelagnum SEV